

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України Носка Миколи Олексійовича на дисертаційну роботу Ягодзінського Віталія Петровича на тему: **«Методика розвитку фізичних якостей курсантів-десантників засобами кросфіту у процесі фізичного виховання»**, подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)

Актуальність. Прогресивний розвиток бойової техніки та озброєння не виключає необхідності постійного розвитку фізичних якостей і вдосконалення військово-прикладних рухових умінь та навичок у військовослужбовців десантно-штурмових військ (ДШВ), оскільки сучасним вимогам загальновійськового бою відповідають переважно саме підрозділи ДШВ, які повинні мати високу оперативну мобільність, у стислий термін розгортати бойові дії, швидко здійснювати маневр, сміливо і раптово завдавати ударів по життєво важливих місцях дислокації противника. Професійно-бойова діяльність військовослужбовців ДШВ відбувається в екстремальних умовах та характеризується різноманітністю, напруженістю і специфічністю, значними фізичними навантаженнями, що в цілому зумовлює високі вимоги до фізичної готовності військовослужбовців, зокрема до їхньої універсальності – готовності діяти в будь-яких ситуаціях, умовах навколишнього середовища, часу доби тощо. Сучасним і доволі ефективним засобом фізичного виховання військовослужбовців ДШВ дисертант вважає кросфіт, сутність якого полягає у виконанні простих і доступних фізичних вправ з високою інтенсивністю для розвитку різних груп м'язів методом колового тренування та який характеризується низкою позитивних рис саме для майбутніх фахівців ДШВ Збройних сил України. З огляду на зазначене проблема підвищення фізичної готовності курсантів – майбутніх офіцерів ДШВ, яка порушена у дисертаційному дослідженні Ягодзінського В. П. є своєчасною та актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до Зведеного плану наукової та науково-технічної діяльності у Збройних силах України у 2017–2018 рр. на

тему «Обґрунтування норм фізичного та психоемоційного навантаження військовослужбовців під час ведення бойових дій», шифр «Гармонія» (державний реєстраційний номер 0117U006287), планів науково-дослідної роботи кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Військової академії (м. Одеса) й кафедри теорії та методики фізичного виховання Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Тема дослідження відповідає паспорту спеціальності, п. 7 «Формування спеціальних знань і рухових навичок у дітей і молоді у процесі навчання фізичної культури, основ здорового способу життя».

Тему дисертаційного дослідження затверджено на засіданні вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова (протокол № 6 від 29 жовтня 2015 року) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології (протокол № 4 від 26 квітня 2016 року).

Ступінь обґрунтованості і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі, підтверджується необхідним і достатнім обсягом фактичного матеріалу та обсягом вибірки. Зібраний у результаті педагогічних тестувань матеріал оброблено адекватними методами статистичного аналізу і представлено в роботі достатньою кількістю таблиць, дані яких дозволяють стверджувати про достовірність зроблених висновків.

Стиль і мова дисертації. Дисертація написана методично грамотно, орфографічно та стилістично витримана на високому рівні.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в тому, що:

- вперше теоретично обґрунтовано та розроблено методику розвитку фізичних якостей курсантів-десантників засобами кросфіту у процесі фізичного виховання; визначено критерії оцінювання навчальних досягнень курсантів-десантників на заняттях кросфітом у процесі фізичного виховання; встановлено взаємозв'язок між показниками фізичної підготовленості та бойової готовності курсантів – майбутніх офіцерів ДШВ ЗС України;

- вдосконалено процес фізичного виховання курсантів – майбутніх офіцерів ДШВ ЗС України;

- подальшого розвитку набули науково-методичні положення про можливість застосування системи кросфіту у процесі фізичного виховання військовослужбовців ДШВ; питання мотивації, стану і динаміки соматичного здоров'я та фізичної підготовленості курсантів у процесі навчання у ВЗВО.

Практичне значення отриманих результатів полягає у розробці методики розвитку фізичних якостей курсантів-десантників засобами кросфіту та підтвердженні її ефективності у результаті впровадження в освітній процес фізичного виховання курсантів трьох військових закладів вищої освіти України.

Теоретико-методичні положення та практичні результати дослідження можуть бути використані під час викладання навчальних дисциплін у військових закладах вищої освіти: «Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка», «Бойова система виживання воїна», «Бойова армійська система». Розроблена методика може бути адаптована для освітнього процесу фізичного виховання курсантів закладів вищої освіти правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб України.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій здобувача в опублікованих працях. Результати дисертаційного дослідження відображено у 10 публікаціях, серед яких: 1 стаття у міжнародному виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Scopus, 4 статті у фахових наукових виданнях України; 3 публікації виконано одноосібно.

Структура та обсяг роботи. Робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (301 найменування, з них іноземними мовами – 53) та додатків (на 52 сторінках). Загальний обсяг дисертації – 250 сторінок, із яких 160 сторінок основного тексту. У роботі міститься 16 таблиць та 35 рисунків.

У **вступі** дисертантом обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення дисертаційної роботи, подано інформацію про сферу апробації отриманих результатів та публікації за матеріалами дослідження.

У першому розділі **«Теоретико-методичні основи використання кросфіту у системі фізичного виховання курсантів-десантників»** розкрито роль фізичного виховання в удосконаленні військово-професійної (бойової) діяльності військовослужбовців ДШВ, проведено аналіз сучасної бойової діяльності військовослужбовців ДШВ з урахуванням досвіду бойових дій на Сході України, охарактеризовано можливості кросфіту як ефективного засобу фізичного виховання військовослужбовців ДШВ, розкрито основи розвитку фізичних якостей курсантів-десантників у процесі занять кросфітом.

У другому розділі **«Науково-теоретичне обґрунтування і розробка методики розвитку фізичних якостей у курсантів-десантників засобами кросфіту у процесі фізичного виховання»** розкрито наукові методи та особливості організації дослідження; вивчено мотиваційні пріоритети курсантів-десантників у процесі занять кросфітом; подано результати констатувального етапу педагогічного експерименту щодо впливу занять кросфітом на рівень розвитку фізичних якостей, функціональні можливості та соматичне здоров'я курсантів у процесі навчання; досліджено взаємозв'язок між рівнем розвитку фізичних якостей та результатами виконання нормативів із бойової підготовки курсантів-десантників. Дисертантом встановлено позитивний вплив занять кросфітом на фізичну підготовленість, функціональні можливості та здоров'я курсантів-десантників під час навчання. На основі отриманих результатів обґрунтовано методику розвитку фізичних якостей у курсантів-десантників засобами кросфіту у процесі фізичного виховання. Розроблена методика містить цільову, навчально-методичну та діагностично-корективну складові й спрямована на забезпечення формування високого рівня фізичної готовності курсантів-десантників до ефективного виконання завдань майбутньої бойової діяльності.

У третьому розділі **«Перевірка ефективності методики розвитку фізичних якостей у курсантів-десантників засобами кросфіту у процесі фізичного виховання»** обґрунтовано критерії оцінювання навчальних

досягнень у курсантів-десантників на заняттях із кросфіту у процесі фізичного виховання, розкрито взаємозв'язок між показниками фізичної підготовленості та бойової готовності курсантів – майбутніх офіцерів ДШВ ЗС України, подано результати формувального етапу педагогічного експерименту.

Впровадження методики розвитку фізичних якостей у курсантів-десантників засобами кросфіту в освітній процес фізичного виховання у Військовій академії (м. Одеса) дозволило дисертанту стверджувати про її більшу ефективність, порівняно з чинною методикою проведення занять із фізичного виховання, щодо формування фізичної готовності офіцерів ДШВ до майбутньої бойової діяльності, що підтверджують результати формувального етапу педагогічного експерименту.

Дисертаційна робота є завершеною працею. Автореферат за змістом відтворює основні положення дисертаційної роботи та є ідентичним.

Оцінюючи загалом дисертаційну роботу, вважаємо за необхідне висловити деякі зауваження і побажання.

1. У першому розділі дисертаційної роботи часто зустрічаються посилання на літературні джерела без зазначення прізвища вчених. При цьому, бажано було б у квадратних дужках подавати також сторінки використаних джерел.

2. На нашу думку, у першому розділі варто було більше уваги надати порівняльному аналізу вітчизняних і зарубіжних досліджень з порушеної проблеми.

3. У другому розділі дисертації не досить коректним є представлення результатів анкетування курсантів, оскільки сама анкета міститься в додатках.

4. Результати вивчення мотиваційних аспектів курсантів-десантників у процесі занять кросфітом доцільніше було б представити у табличних формах, що значно полегшило б сприйняття матеріалу.

5. Під час обґрунтування авторської методики бажано було б більше уваги надати висвітленню особливостей чинної методики проведення занять

з фізичного виховання, що дозволило б підкреслити відмінності двох методик та переваги першої.

6. У тексті другого і третього розділів дисертації зустрічаються таблиці й рисунки, які несуть однаковий зміст. На наш погляд, рисунки бажано було б винести в додатки.

7. У дисертації інколи зустрічаються граматичні помилки.

Висловлені зауваження не мають вирішального значення і не знижують теоретичної і практичної цінності дисертаційної роботи.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційне дослідження Ягодзінського Віталія Петровича на тему «Методика розвитку фізичних якостей курсантів-десантників засобами кросфіту у процесі фізичного виховання» є актуальним, самостійним і завершеним, має наукову новизну, теоретичну і практичну значущість, що в сукупності вирішує конкретні наукові завдання в галузі фізичного виховання військовослужбовців. Структура, зміст дисертації, отримані результати та наведені висновки відповідають вимогам п. 9, 11–14 «Порядку присудження наукових ступенів» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 року № 567 (зі змінами), а її автор заслуговує присвоєння наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

Офіційний опонент
ректор Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,
дійсний член (академік) НАПН України,
доктор педагогічних наук, професор

Микола НОСКО